

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.002.03.2015
P/15/078

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
ipo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/078 Reagowanie Policji na zgłoszenia obywateli
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu,
Kontrolerzy	Klaudia Dziamska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92914 z 4 lutego 2015 r. Piotr Iwański, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92915 z 4 lutego 2015 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-4]
Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie, ul. T. Kościuszki 89, 64-700 Czarnków (Komenda)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Skrzypkowiak, Komendant Powiatowy Policji w Czarnkowie (Komendant), [Dowód: akta kontroli str. 5-6]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W Komendzie Powiatowej Policji w Czarnkowie zapewniono obsługę zgłoszeń obywateli. Stwierdzono przypadki pełnienia służby na stanowisku kierowania w niewłaściwej obsadzie, bez zachowania obligatoryjnego czasu wolnego i z przekroczeniem limitu służb w porze nocnej¹. Wyodrębnione stanowisko kierowania, było wyposażone we wszystkie wymagane urządzenia. Zespół dyżurnych na stanowisku kierowania dysponował wystarczającymi siłami i środkami do sprawnej i skutecznej obsługi zawiadomień o zdarzeniach. Dyżurni w przypadku każdego zawiadomienia niezwłocznie uruchamiali siły adekwatne do charakteru zdarzenia. Wszystkie osoby pełniące służbę na stanowisku kierowania spełniały wymagania dotyczące wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu pracy. Spośród dziesięcioosobowego Zespołu Dyżurnych cztery osoby ukończyły szkolenie specjalistyczne dla służby dyżurnej. Ustalono, że wykazywany czas reakcji w zbadanych przypadkach był nierzetelny i odbiegał od rzeczywistego czasu reakcji, co w konsekwencji prowadziło do tego, że ujęte w sprawozdaniach średnie roczne czasy reakcji na zdarzenia nie były wiarygodne². Spowodowane to było przypadkami nierejestrowania zdarzeń bezpośrednio po ich przyjęciu. Stwierdzono również przypadki niezarejestrowania w systemie niektórych zgłoszeń, pomimo tego, że dyżurni skierowali partole na miejsce zdarzenia. Ustalenia kontroli wykazały, że zarejestrowane godziny zgłoszenia zdarzeń odbiegały od stanu faktycznego.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienia.

² Kontrolą objęto łącznie 37 zgłoszeń o zdarzeniach z dnia 25 grudnia 2014 r. i 9 stycznia 2015 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie jednostek Policji do przyjmowania i obsługi zgłoszeń o zdarzeniach

1. 1. Obsada stanowiska kierowania

W Komendzie Powiatowej Policji w Czarnkowie normatyw etatowy, o którym mowa w § 3 ust. 2 Zarządzenia Nr 1173 Komendanta Głównego Policji z 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji³, wynosił na koniec roku 2012 r. 78, 2013 r. - 79 oraz na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 stycznia 2015 r. - 78 stanowisk policyjnych. W Wydziale Prewencji funkcjonował Zespół Dyżurnych, w którym było pięć etatów dyżurnego i jeden zastępcy dyżurnego. Wielkopolski Komendant Wojewódzki Policji w Poznaniu, decyzją z dnia 6 kwietnia 2005 r.⁴ wyraził zgodę na pełnienie służby na stanowisku kierowania w Komendzie w składzie jednoosobowym, co było zgodne z § 3 ust. 3 Zarządzenia Nr 1173. Decyzja ta została uchylona przez Komendanta Wojewódzkiego Policji dnia 6 lutego 2014 r.⁵ Od 1 maja 2014 r.⁶, po włączeniu do Zespołu Dyżurnych czterech pomocników dyżurnego, dyżury były pełnione w składzie dwuosobowym.

[Dowód: akta kontroli str. 47-96, 215-217]

W latach 2013 – 2015 na stanowiskach dyżurnego, zastępcy dyżurnego oraz pomocnika dyżurnego nie było wakatów. W kartach opisu stanowisk pracy dyżurnych, zastępcy dyżurnego i pomocników dyżurnego określono umiejętności niezbędne, takie jak: obsługa komputera, praca w zespole, umiejętność interpretacji przepisów. Ponadto członkowie Zespołu Dyżurnych powinni wykazywać się między innymi następującymi pożądanymi cechami: rzeczowość, odwaga, samodzielność i asertywność. Wszyscy członkowie Zespołu Dyżurnych spełniali wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunków ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe⁷. Spośród dziesięcioosobowego Zespołu Dyżurnych sześć osób nie odbyło szkolenia specjalistycznego dla służby dyżurnej. Naczelnik Wydziału Prewencji, Sławomir Jagła wskazał na ograniczenia w kierowaniu policjantów na szkolenia specjalistyczne trwające ok. miesiąca, tj. m.in. urlopy wypoczynkowe i inne absencje, w sytuacji konieczności zapewnienia ciągłości służby dyżurnej. Dyżurni i pomocnicy dyżurnych uczestniczyli w szkoleniach i kursach niezwiązanych bezpośrednio z pracą dyżurnych, między innymi: z zakresu taktyk i technik interwencji, zwalczania przestępczości narkotykowej, dla aspirantów pionu dochodzeniowo – śledczego, dla kierowników Ogniw Patrolowo-Interwencyjnych oraz dzielnicowych. Żaden z członków Zespołu Dyżurnych nie posiadał udokumentowanej znajomości języków obcych. W ramach systemu motywacyjnego w latach 2013 - 2014 Zespół Dyżurnych otrzymywał nagrody pieniężne i podwyżki dodatków. Wobec jednego dyżurnego prowadzono postępowania wyjaśniające w 2013 i 2014 r. oraz postępowanie dyscyplinarne w 2015 r. Komendant orzeczeniem z 4 marca 2015 r. stwierdził winę dyżurnego, ale odstąpił od ukarania.

[Dowód: akta kontroli str. 46, 129-214,437,440]

³ Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 73, dalej Zarządzenie Nr 1173

⁴ Nr 50/2005

⁵ Nr 84/2014

⁶ Na podstawie rozkazu organizacyjnego Nr 5/2014 z 26 marca 2014 r. w sprawie zmian organizacyjnych

⁷ Dz. U. Nr 123, poz. 857 z zm.

W Komendzie na stanowisku kierowania, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 Zarządzenia Nr 1173, służby były pełnione w zmianach trwających po 12 godzin na dobę. Naczelnik Wydziału Prewencji organizował pracę Wydziału Prewencji i opracowywał harmonogramy służby dyżurnej, które były zatwierdzane przez przełożonego (§ 4 Zarządzenia Nr 1173). Sławomir Jagła, Naczelnik Wydziału Prewencji podał, że opracowując harmonogram służb na stanowisku kierowania bierze pod uwagę potrzeby samych policjantów (planowane wizyty lekarskie, wyjazdy, uroczystości rodzinne, konieczność opieki nad dziećmi) oraz utrzymanie ciągłości służby w systemie zmianowym. Zmiany w miesięcznych harmonogramach służby dyżurnej wprowadzane były przez Naczelnika Wydziału Prewencji lub jego Zastępcę, a podczas nieobecności kierownictwa przez dyżurnego, którego zmiana dotyczyła. Wszystkie zmiany były uzgadniane z policjantami i kierownictwem Wydziału Prewencji.

[Dowód: akta kontroli str. 218, 228, 237, 438, 442]

1.2. Warunki pełnienia służby dyżurnego na stanowisku kierowania

Stanowisko kierowania, zgodnie z § 12 ust. 1 Zarządzenia Nr 1173, było wyposażone w telefony przewodowe z systemem identyfikacji abonenta, centralę radiową, radiostację Krajowej Sieci Współdziałania i Alarmowania, fax, drukarkę, komputery, monitory miejskiego monitoringu oraz monitory telewizyjne z serwisami informacyjnymi. Wyodrębniono pomieszczenie, w którym zainstalowano urządzenia Systemu Utajnionej Łączności Telefonicznej Policji. Awaryjne zasilanie urządzeń na stanowisku kierowania zapewniały akumulatory (znajdujące się w sąsiednim pomieszczeniu) oraz agregaty prądotwórcze. Stanowisko kierowania wyposażone było także w dwie szafy pancerne, w których przechowywano broń i amunicję. Pomieszczenie socjalne oraz węzeł sanitarny znajdowały się w sąsiedztwie pomieszczenia zajmowanego przez dyżurnego. Dyżurny na stanowisku kierowania miał dostęp między innymi do Systemu Wsparcia Dowodzenia (SWD) oraz następujących aplikacji: Centralnej Ewidencji Wydanych i Unieważnionych Paszportów, Krajowego Rejestru Skazanych, Krajowego Systemu Informacji Policyjnej, Broń i Ruch Drogowy, Osadzony, Pobył, System Wyszukiwawczy Policji.

[Dowód: akta kontroli str. 256-258, 261]

1.3. Wykorzystanie urządzeń i systemów teleinformatycznych przy przyjmowaniu, rejestrowaniu i obsłudze zgłoszeń o zdarzeniach

System nagrywania rozmów monitoruje i rejestruje wszystkie rozmowy ze wszystkich urządzeń znajdujących się na stanowisku kierowania (telefony stacjonarne, 997, 112 oraz radiostacje). Ze względu na ukształtowanie terenu łączność radiowa była ograniczona w rejonie Krzyża Wielkopolskiego, Wielenia oraz w otoczeniu wysokich budynków. W takich przypadkach policjanci korzystali z prywatnych telefonów komórkowych. Wszystkie połączenia telefoniczne odbierane były przez dyżurnego na stanowisku kierowania. W przypadku otrzymania zgłoszenia za pośrednictwem Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego (nr 112) dyżurny nie miał technicznej możliwości przełączenia rozmowy do właściwego miejscowo komisariatu. W takich przypadkach dyżurny przyjmował zgłoszenia i przekazywał je za pośrednictwem telefonu stacjonarnego lub radiostacji. Dyżurny nie mógł w każdym czasie określić pozycji patroli pełniących służbę na terenie odpowiedzialności Komendy. SWD nie odświeża się automatycznie i należy to zrobić ręcznie. Na mapie widoczne jest ostatnie miejsce, w którym działała łączność GPS. Ponadto

mobilne terminale noszone z GPS szybko rozładują się, co uniemożliwiało śledzenie położenia patroli na mapie. [Dowód: akta kontroli str. 257, 259, 260-265]

W ocenie dyżurnych, SWD jest narzędziem ułatwiającym pracę dyżurnego, jest kompatybilny z innymi systemami wykorzystywanymi przez Policję np. z aplikacją KSIP. Jednakże dyżurni stwierdzili, że system często „zawiesza się”, co wiąże się ze zresetowaniem komputera i wydłużeniem czasu obsługi zdarzenia. Ponadto wskazali między innymi na następujące ograniczenia systemu: brak możliwości przekazania zdarzenia innym służbom ratowniczym, brak dostępu do informacji o osobach zatrzymanych i osadzonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub w izbie wytrzeźwień, brak możliwości utworzenia dyspozycji usunięcia pojazdu, zwolnienia pojazdu oraz długi okres oczekiwania na anulowanie zgłoszenia. [Dowód: akta kontroli str. 401-436]

Książka przebiegu służby oraz rejestr interwencji były prowadzone elektronicznie. Dokumenty te były prowadzone w wersji papierowej tylko w przypadku awarii SDW. Na stanowisku kierowania dyżurny prowadził między innymi następujące rejestry: książkę dyspozytora, wydawania broni, dziennik telegramów wchodzących i wychodzących, książkę ewidencji kluczy Komendy, pobrania kamizelek kuloodpornych, wydania terminali mobilnych, interesantów wchodzących na teren Komendy. Naczelnik Wydziału Prewencji, Sławomir Jagła podał, że wynika to z obowiązujących przepisów wewnętrznych oraz faktu całodobowego pełnienia służby na stanowisku kierowania.

[Dowód: akta kontroli str.260-261, 275-279, 446, 450]

Komenda i podległe komisariaty dysponowały 25 mobilnymi terminalami noszonymi, jednak używano 15 z nich. Spośród 10 nieużywanych terminali, osiem sztuk planuje się zlikwidować, z powodu zużycia i braku obsługi GPS, a dwa terminale były traktowane jako zapasowe w razie awarii używanych terminali. Do 15 terminali i kart uprawniających do ich używania, łącznie przypisano 58 użytkowników. W 2014 r. odnotowano 644 logowań. System statystyczny Policji nie rejestrował wszystkich użyć urządzeń przed zmianą oprogramowania terminali na przełomie listopada i grudnia 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str. 338-346]

Komenda i podległe komisariaty w okresie objętym kontrolą dysponowały 28 pojazdami, w tym 10 nieoznakowanymi. Według stanu na dzień 31 marca 2015 r. 11 pojazdów było wyłączonych z powodu napraw bieżących i obsługi technicznej, w tym 5 oczekujących na naprawę, 5 było w serwisie zewnętrznym oraz jeden pojazd był wyłączony z używania w związku z prowadzonym postępowaniem szkodowym. [Dowód: akta kontroli str. 347-348]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie od 1 października 2014 r. do 31 stycznia 2015 r. służby na stanowisku kierowania w Komendzie wprawdzie były pełnione w obsadzie dwuosobowej, jednak skład osobowy w 91% łącznej liczby dyżurów, był niezgodny z § 3 ust. 1 Zarządzenia Nr 1173. Służby były pełnione przez dyżurnego i pomocnika dyżurnego, zamiast przez dyżurnego i jego zastępcę. Naczelnik Wydziału Prewencji, Sławomir Jagła wyjaśnił, że struktura organizacyjna Zespołu Dyżurnych w obecnej formie uniemożliwia pełnienie wszystkich służb przez dyżurnego i zastępcę dyżurnego.

[Dowód: akta kontroli str. 218-254, 437, 440-441]

2. W czterech przypadkach służby na stanowisku kierowania były pełnione jednoosobowo, co było niezgodne z § 3 ust. 1 i 3 Zarządzenia Nr 1173. Miało to miejsce, w dniach: 6 października 2014 r. w godzinach od 20:00 do 8:00, 10 i 14 października 2014 r. w godzinach od 8:00 do 20:00 oraz 19 stycznia 2015 r. w godzinach od 8:00 do 20:00. Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że pełnienie służby na stanowisku kierowania w obsadzie jednoosobowej było spowodowane absencją chorobową, urlopem wypoczynkowym oraz przebywaniem na szkoleniu dla służby dyżurnej jednego z pomocników dyżurnego. W dniu 6 października 2014 r. w godzinach od 20:00 do 6:00 policjant służby ochronnej pełnił dyżur domowy. W dniach 10 i 14 października 2014 r. oraz 19 stycznia 2015 r. policjanci Wydziału Prewencji „w ograniczonym zakresie” realizowali zadania pomocnika dyżurnego. [Dowód: akta kontroli str. 218-226, 246-254, 437, 441-442]

3. W okresie od 1 października 2014 r. do 31 stycznia 2015 r. służby na stanowisku kierowania w 22,3% łącznej liczby dyżurów były realizowane bez zachowania czasu wolnego, o którym mowa w § 4 ust. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służb policjantów⁸. Zgodnie z tym przepisem, po 12 godzinach służby policjantowi udziela się, co najmniej 24 godzin czasu wolnego, a jeżeli pełnił on służbę w porze nocnej – co najmniej 48 godzin⁹. Wymaganych przerw w pracy nie zachowano już na etapie planowania. W analizowanym okresie, spośród 492 dyżurów 68, co stanowi 14%, zostało zaplanowanych w sposób niezgodny z § 4 ust. 5 rozporządzenia w sprawie czasu pracy. Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że było to spowodowane potrzebami samych policjantów (planowane wizyty lekarskie, wyjazdy, uroczystości rodzinne, opieka nad dziećmi) oraz koniecznością utrzymania ciągłości służby w systemie zmianowym. [Dowód: akta kontroli str. 218-254, 438, 442-443]

4. Dnia 26 października 2014 r. jeden policjant pełnił służbę przez 24 godziny, co było niezgodne z § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie czasu pracy. Naczelnik Wydziału Prewencji, Sławomir Jagła podał, że zmiana w grafiku służby dyżurnej została dokonana za zgodą drugiego dyżurnego, o czym Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji został poinformowany. Dyżurny pełniący służbę przez 24 godziny wyjaśnił, że było to spowodowane koniecznością opieki nad chorym ojcem w następnym dniu. [Dowód: akta kontroli str. 218-227, 438, 442, 444]

5. W październiku 2014 r. dwóch policjantów pełniło służbę 10 razy w porze nocnej oraz jeden policjant 11 razy. W grudniu 2014 r. jeden policjant 11 razy pełnił służbę w porze nocnej. Stosownie do § 4 ust. 5a rozporządzenia w sprawie czasu pracy, policjant co do zasady w miesiącu nie może pełnić więcej niż osiem służb w porze nocnej. Naczelnik Wydziału Prewencji, Sławomir Jagła podał, że naruszenie przepisów § 4 ust. 5a rozporządzenia w sprawie czasu pracy, wynikało z zmian służb w trakcie danego miesiąca dokonywane było z „przyczyn zewnętrznych” wynikających z potrzeb samych policjantów oraz że sytuacje te były uzasadnione, a nieobecność policjantów mogłaby spowodować poważne zakłócenia organizacji służby.

[Dowód: akta kontroli str. 218-226, 237-245, 438, 443]

⁸ Dz. U. Nr 131, poz. 1471, dalej rozporządzenie w sprawie czasu pracy

⁹ Przed dniem 9 października 2014 r. treść ust. 5 brzmiała „W zmianowym rozkładzie czasu służby, o którym mowa w ust. 2, po 12 godzinach służby policjantowi udziela się 24 godziny czasu wolnego, a jeżeli pełnił służbę w porze nocnej, policjantowi udziela się 48 godzin czasu wolnego”.

2. Sprawność obsługi zgłoszeń przez Policję pod względem czasu i adekwatności działania do zaistniałych zdarzeń

2.1. W latach 2013 – 2015 (do 15 marca) liczba zgłoszeń o zdarzeniach wynosiła odpowiednio 5304, 5534 i 1096. Natomiast liczba podjętych interwencji wynosiła w 2013 r. – 5345, w 2014 r. – 5584 i do 15 marca 2015 r. - 1101. Naczelnik Sławomir Jagła wyjaśnił, że różnica wynika z przyjęcia zgłoszenia przez inną jednostkę, natomiast działania były podejmowane na terenie odpowiedzialności Komendy.

[Dowód: akta kontroli str. 349]

Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu określiła wartości oczekiwane do mierników czasu reakcji¹⁰ w 2014 r., dla Komendy wynoszące 5 minut na terenie miejskim i 10 minut na terenie wiejskim. Sprawozdawany przez Komendę średni czas reakcji w 2013 r. wynosił 5 minut i 15 sekund na obszarze miejskim oraz 9 minut i 55 sekund na obszarze wiejskim. W 2014 r. wykazywany przez Komendę średni czas reakcji wynosił 6 minut i 35 sekund na terenie miejskim oraz 12 minut i 4 sekundy na terenie wiejskim. W I kwartale 2015 r. średni czas reakcji wynosił 5 minut i 52 sekundy na obszarze miejskim oraz 11 minut i 6 sekund na obszarze wiejskim.

[Dowód: akta kontroli str. 280-288]

Pismem z dnia 11 marca 2013 r. (nr SD-0151-1/13) I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Poznaniu przekazał informację o ustalonych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu SWD, dotyczących między innymi:

- wpisywania i rejestrowania zdarzeń niezgodnie z rzeczywistym czasem zgłoszenia, wprowadzania informacji do SWD dopiero po pewnym czasie od zgłoszenia;
- braku prawidłowej i szybkiej reakcji na zgłoszone zdarzenie wpisywanie wszystkich dodatkowych czynności wykonanych przy obsłudze danego zdarzenia;
- braku prawidłowej i szybkiej reakcji na zgłoszone zdarzenia, pomniejszanie roli jaką odgrywa dyżurny, który jest odpowiedzialny za podjęcie pierwszych czynności po przyjęciu zgłoszenia.

[Dowód: akta kontroli str. 289-291]

Na „przekroczenie wymaganych wartości dotyczących czasu reakcji na zdarzenia” na terenie wiejskim (12 minut i 39 sekund) w marcu 2014 r. uwagę zwracała Komenda Wojewódzka Policji pismem z dnia 11 kwietnia 2014 r.¹¹ Naczelnik Wydziału Prewencji, Sławomir Jagła podał, że na przekroczenie czasu reakcji wpływ ma duża odległość miejsca zdarzenia od miejsca pełnienia służby oraz podkreślił, że powiat czarnkowsko - trzcianecki jest jednym z największych w województwie wielkopolskim.

[Dowód: akta kontroli str. 292-293]

Ustalenia kontroli wykazały, że czas reakcji był wyższy niż średni oczekiwany czas reakcji, w dniu 25 grudnia 2014 r. w trzech przypadkach oraz w czterech przypadkach w dniu 9 stycznia 2015 r. Dnia 25 grudnia 2014 r. czas reakcji na zdarzenie na terenie wiejskim wynosił od 8 minut i 24 sekund do 14 minut i 5 sekund¹². Dnia 9 stycznia 2015 r. w dwóch przypadkach czas reakcji na terenie wiejskim wynosił 19 minut i 37 sekund¹³ oraz 14 minut i 44 sekund¹⁴ a na terenie miejskim w dwóch przypadkach 5 minut i 41 sekund¹⁵ oraz 7 minut i 41

¹⁰ czas między godziną zarejestrowania zdarzenia w SWD przez dyżurnego a godziną podjęcia czynności na miejscu zdarzenia przez patrol,

¹¹ Nr SD-0151-9/3/14

¹² ID JED-5860T-20141225-5500; ID JED-5860T-20141225-5502; JED-5860T-20141225-5503

¹³ ID JED-5860T-20150109-117

¹⁴ ID JED-5860T-20150110-124

¹⁵ ID JED-5860T-20150109-119

sekund¹⁶. Naczelnik Wydziału Prewencji, Sławomir Jagła wyjaśnił, że przekroczenie czasu reakcji było spowodowane koniecznością dojazdu z miejsca pełnienia służby, a w związku z tym, czas dojazdu był adekwatny do odległości między miejscowościami. [Dowód: akta kontroli str. 299-307,310-319, 445, 449-450]

Wykazywany w SWD czas obsługi zdarzeń wynosił dnia 25 grudnia 2014 r. od 33 minut i 39 sekund do dwóch godzin 10 minut i pięciu sekund. Natomiast w dniu 9 stycznia 2015 r. czas obsługi zdarzeń wynosił od 9 minut i 12 sekund do dwóch godzin 12 minut i 16 sekund. [Dowód: akta kontroli str. 304-305, 329-332]

Podczas służby dyżurny dysponował¹⁷ patrolami dzielnicowych, Wydziału Ruchu Drogowego, Zespołu Patrolowo – Interwencyjnego oraz Wydziału Kryminalnego Komisariatu w Krzyżu Wielkopolskim. Dyżurny w każdym przypadku otrzymania zgłoszenia kierował patrol na miejsce zdarzenia. Czas zadysponowania sił przez dyżurnego wynosił dnia 25 grudnia 2014 r. od 6 sekund do 5 minut i 24 sekund, a w dniu 9 stycznia 2015 r. od 2 sekund do 24 minut i 55 sekund, w przypadku zgłoszenia zdarzenia za pośrednictwem Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego. [Dowód: akta kontroli str. 261-262, 299-300, 310-316]

2.2. Komenda w dniach 10 i 11 grudnia 2014 r. otrzymała wsparcie łącznie 287 policjantów z Oddziału Prewencji Policji w Poznaniu, Sztabu Policji Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu Sekcja Lotnictwa Policyjnego oraz Nieetatowego Pododdziału Prewencji. [Dowód: akta kontroli str. 363-366]

Komenda w okresie 1 stycznia 2013 r. do 31 marca 2015 r., na podstawie decyzji Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji w Poznaniu wydzielała 14 razy własne siły Nieetatowego Pododdziału Prewencji Policji, w celu zabezpieczenia imprez masowych. Skutkiem wydzielenia własnych sił do realizacji innych zadań w dniach koncentracji, była mniejsza liczba patroli na terenie powiatu. [Dowód: akta kontroli str. 350-362]

2.3. W latach 2013 – 2015 (I kwartał) do Komendy łącznie wpłynęło 60 skarg dotyczących dyżurnych lub funkcjonariuszy biorących udział w obsłudze zdarzeń, w tym odpowiednio 35 w 2013 r., 20 w 2014 r. i 5 w I kwartale 2015 r. Skarg dotyczących pracy dyżurnych był 5 w 2013 r. i 3 w 2014 r. Wszystkie skargi dotyczące dyżurnych uznano za bezzasadne. Za częściowo zasadną uznano skargę złożoną w 2013 r., w części odnoszącej się do zarzutu niepodjęcia przez policjantów interwencji po zgłoszeniach dotyczących pobicia. [Dowód: akta kontroli str. 367-374]

2.4. Na podstawie upoważnienia Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji w Poznaniu w 2014 r. przeprowadzono pięć kontroli¹⁸. W ramach patrolu oficerskiego Wielkopolskiej Komendy Wojewódzkiej Policji w 2015 r.¹⁹ kontrolowano sposób pełnienia służby. Po kontrolach nie sformułowano uwag. Z przeprowadzonych kontroli w Komendzie nie pozostawiono żadnej dokumentacji. [Dowód: akta kontroli str. 375-384]

¹⁶ ID JED-5860T-20150109-120

¹⁷ Ustaleń dokonano na podstawie oględzin pracy dyżurnych dnia 18 lutego 2015 r. oraz odsłuchiwania nagrań z 25 grudnia 2014 r. i 9 stycznia 2015 r.

¹⁸ Dnia 25.03.2014 r. – Prawidłowość sprawowania kontroli nad osobami zatrzymanymi oraz pełnienie nadzoru służbowego nad policjantami w PdOZ; 28.03.2014 r. i 29.06.2014 r. – Prawidłowość pełnionej służby na dowodzenia jak również służby zewnętrznej, gromadzonej dokumentacji oraz realizacji poleceń WKWP; 25.08.2014 r. – Kontrola pełnienia służby dyżurnej oraz prowadzonej dokumentacji służbowej związanej z organizacją i nadzorem nad służbą, bronią służbową; 9.10.2014 r. – wizytujący jednostkę zapoznał się z zaistniałymi zdarzeniami, dyslokacją służb, zdarzeniami pionu kryminalnego;

¹⁹ Dnia 29.03.2015 r.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Średni czas reakcji na zdarzenia był nierzetelnie wykazywany przez Komendę w SWD i odbiegał od rzeczywistego. Na nierzetelność wykazywanych czasów reakcji między innymi miało wpływ to, że:

- a) pomimo zadysponowania sił i skierowania na miejsce patrolu, nie wszystkie przyjęte do realizacji zgłoszenia zostały przez dyżurnego rejestrowane w SWD. Spośród 14 zdarzeń w dniu 25 grudnia 2014 r., osiem z nich (57%) nie zostało odnotowanych w SWD. Spośród 24 zgłoszeń w dniu 9 stycznia 2015 r., trzynastu z nich (54%) dyżurny nie zarejestrował w SWD. Naczelnik Wydziału Prewencji Sławomir Jagła stwierdził, że aby nie obciążać systemu przy dużej liczbie zgłoszeń dyżurni podejmowali decyzje o niewpisaniu zdarzeń do SWD, które okazują się zdarzeniami niepotwierdzonymi.
- b) dyżurni nie rejestrowali w SWD zdarzeń bezpośrednio po ich przyjęciu. W przypadku 3 zdarzeń z dnia 9 stycznia 2015 r. określenie czasu reakcji nie było możliwe, ponieważ wykazywana w systemie godzina podjęcia interwencji przez patrol była wcześniejsza niż godzina rejestracji zdarzenia w SWD. Spośród sześciu zdarzeń zarejestrowanych w SWD w dniu 25 grudnia 2014 r., poniżej 5 minut od zakończenia połączenia zarejestrowano cztery, a dwa zdarzenia zarejestrowano po 5 minutach i 1 sekundzie i 6 minutach i 54 do zgłoszenia zdarzenia. Dnia 9 stycznia 2015 r. spośród 11 zarejestrowanych zdarzeń, poniżej 5 minut od zakończenia połączenia w SWD zarejestrowano cztery zdarzenia a powyżej 5 minut zarejestrowano siedem zdarzeń, w tym jedno po 4 godzinach 37 minutach i 51 od zakończenia połączenia. Oględziny pracy dyżurnego w czasie rzeczywistym dnia 18 lutego 2015 r. wykazały, że praktykowane jest zapisywanie przyjęcia zgłoszenia w brudnopisie a następnie w SWD. Naczelnik Wydziału Prewencji, w sprawie nierejestrowania zdarzeń w SWD bezpośrednio po ich zgłoszeniu podał że wynika to z praktycznych aspektów tj. zadaniem dyżurnego jest jak najszybsze skierowanie patrolu na miejsce zdarzenia oraz podejmowaniem przez dyżurnego szeregu sprawdzeń w policyjnych bazach danych celem np. ustalenia miejsca zgłoszenia.
- c) godziny zgłoszenia zdarzeń wpisanych przez dyżurnego do SWD odbiegały od czasu zakończenia połączenia. W dniu 25 grudnia 2014 r. różnica wynosiła od 1 minuty i 41 sekund do 8 minut i 59 sekund. W dniu 9 stycznia 2015 r. różnica ta wynosiła od 2 minut i 1 sekundy do 20 minut i 19 sekund, a w jednym przypadku nawet 4 godziny 42 minuty i 28 sekundy.
- d) czas reakcji na poszczególne zdarzenia wykazywany w SWD odbiegał od rzeczywistego. Dnia 25 grudnia 2014 r. czas reakcji na zdarzenie:
 - nr ID JED-5860T-20141225-5500 wykazywany w SWD wynosił 9 minut i 34 sekundy, a według analizy nagrań - 11 minut i 26 sekund (teren wiejski);
 - nr ID JED-5860T-20141225-5502 wykazany w SWD wynosił 20 minut i 2 sekundy, a według analizy nagrań - 14 minut i 51 sekund (teren wiejski);
 - nr ID JED-5860T-20141225-550 wykazany w SWD wynosił 20 minut i 16 sekund, a według analizy nagrań - 8 minut i 24 (teren miejski).Dnia 9 stycznia 2015 r. czas reakcji na zdarzenia nr:
 - ID JED-5860T-20150109-117 wykazany w SWD wynosił 10 minut i 29, a według ustaleń kontroli - 19 minut i 37(teren wiejski),
 - ID JED-5860T-20150110-124 wykazany w SWD wynosił 12 minut i 50 sekund, a według ustaleń kontroli - 14 minut i 44 sekundy (teren wiejski);

- ID JED-5860T-20150109-119 wykazany w SWD wynosił minutę i 31sekund, a według ustaleń kontroli - 5 minut i 41 minut (teren miejski);
- ID JED-5860T-20150109-120 wykazany w SWD wynosił 50 sekund, a według ustaleń kontroli - 7 minut i 41 sekund (teren miejski).

[Dowód: akta kontroli str. 297-337, 445-450]

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, wnosi o podjęcie działań mających na celu zapewnienie:

- 1) rzetelnego ewidencjonowania w Systemie Wspomagania Dowodzenia czasu reakcji na zgłoszenia,
- 2) organizacji pełnienia służby dyżurnej we właściwej obsadzie, przy uwzględnieniu obligatoryjnego czasu wolnego oraz limitów dotyczących pory nocnej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 12 maja 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Kludwia Dziamska
starszy inspektor kontroli państwowej

z up. Grzegorz Malesiński
wicedyrektor

²⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.